

IPICS-APACS, CSÍKSZEREDA! IX. honismereti játék: Szobrok, emlékművek
Rég elmúlt események emléke népesíti be a szív és virágok városát. Eredjünk néhányuk nyomába!

CSÍKSZEREDA KÖZTÉRI SZOBRAI, EMLÉKMŰVEI

A kegyoszobor hasonmása a csíksomlyói kegytemplom főhomlokzatán

Mária-szobor [Christian Rothenbacher alkotása, 1837]

A kegyiszobor hasonmása a kegytemplom nyugati főhomlokzatán, egy mély szoborfülkében található. Christian Rothenbacher brassói rézműves készítette rézből, négy évig tartó kalapálással. [1]

A 260 cm magas szobrot 1837. október 29-én tették fel a maga helyére. [2]

A szobor teljesen egyedi arculatot ad a templom főnézeti látványának, ráhangolja az érkező híveket a Mária tiszteletre. [3]

A szobor alatt latin nyelvű kronosztikon [lásd szómagyarázatot] olvasható:

A csíksomlyói kegytemplom nyugati főhomlokzatán található kronosztikon

A kronosztikon szövege magyarul: Ó, Szent Szűz, mi dicsőségünk, a széthányt romokból jeles művészettel újul meg szentélyed. [4]

A pirossal írt római számok az 1830-as évszámot, a tornyok építésének befejezési évét kellene adják. [4] Ehhez azonban az aeDIBVS szóban a V is pirossal kellene szerepeljen és a gLorla szóban a G nem kellene piros színű legyen.

*

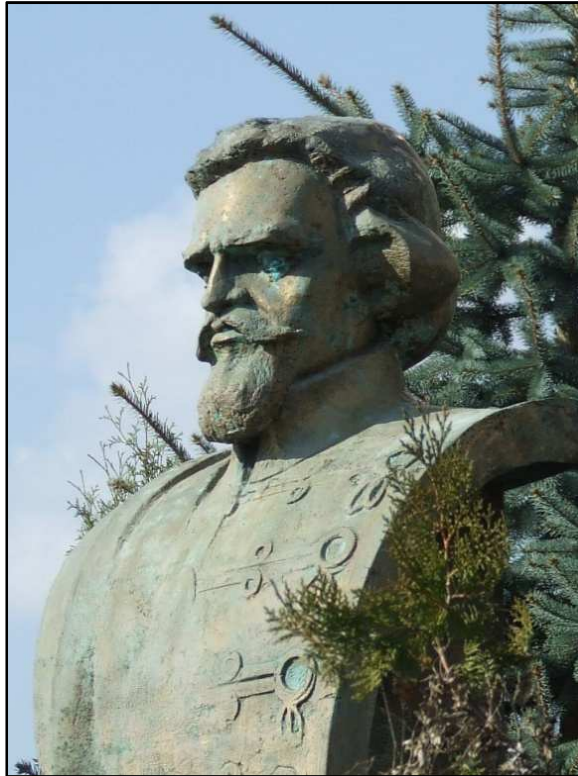

Apáczai Csere János mellszobra [Bodó Levente alkotása, 1999]

(Forrás: www.kozterkep.hu)

Apáczai Csere János (Apáca, 1625 – Kolozsvár, 1659) református tanár, kiváló pedagógus, teológiai, filozófiai és pedagógiai író, az első magyar nyelvű lexikon írója. Apáczai az iskolát a nemzeti boldogulás alapjának és a jó iskolák hiányát valóságos nemzeti szerencsétlenségnek tekintette. Sürgette az iskolák javítását és kiegészítését, ismételten hirdette egy főiskola alapításának szükségességét. [2]

*

Gál Sándor mellszobra [Nagy Ödön alkotása, 1998]

A március 15-ei városi ünnepek egyik állandó helyszínén, a Róla elnevezett téren áll a honvéd ezredes mellszobra.

Így írt a Csik Szeredában 1849. június 11-én kiadott Hadi Lap:

„... a szeplőtlen keblü magos lelkületü hazafi Gál Sándor ezredes ... teremte élet halálra harcoló harcfijakat székej országnak 's magyar honnak.” [5]

Ünnepi készülődés

(Daczó Katalin Erzsébet felvétele, 2008 – Daczó András NIMK 4.A o.t. gyűjtése, 2019)

*

Petőfi Sándor szobra [Szobotka András alkotása, 1973]

A Mikó-vár előtti park déli részén elhelyezett szobrot a lánglelkű költő születésének 150. évfordulóján, az 1848-1849-es forradalom és szabadságharc kitörésének 125. évfordulóján állították. Abban az időben, amikor elkészült, csak a közelében elhelyezett szobor társaságában állíthatták fel a szobrát.

Petőfi Sándor szobra [Szobotka András alkotása, 1973]

Kányádi Sándor: Hallucináció

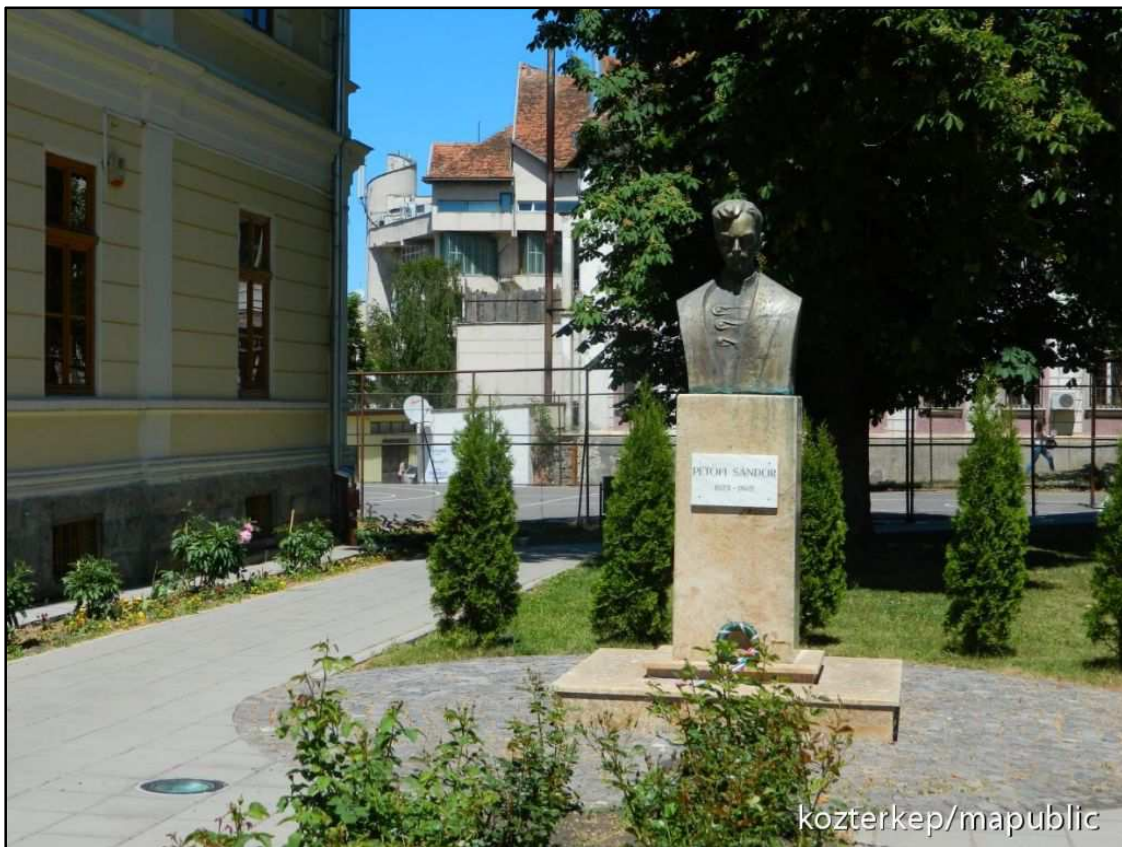
*Petőfi székelykeresztúri
szobrának leleplezése után*

miután a szobrot nagy tapsok
közepette leleplezték s az
elvonuló hivatalosságoknak utat
engedve közelebb nyomult a
kordonon kívül szorított nép
hogy ne csak tekintetével de

tapintásával is birtokba
vegye bronzba-öntött nagy fiát
menjetez haza suttogta valaki
mintha maga a szobor suttogta
volna menjetez menjetez ne
tekintsetek föl reám járjatok
lesütött szemmel előttem mindaddig
amíg tekintetünk nem találkozhat
most menjetez haza békességgel
oszoljatok oszoljatok oszoljatok
kapkodtuk a fejünket hogy honnan
ez a hang de az ünneplőbe öltözött
rendőrök csak mosolyogtak és
tréfálkozva kötötték szakszerű
nyalábokba az imént még
kordonként feszülő köteleket

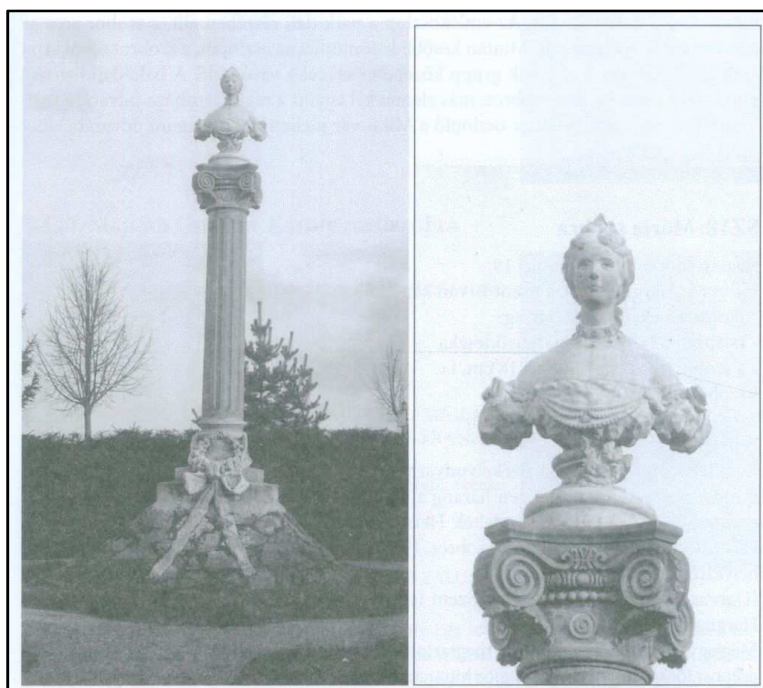
1973

*

Petőfi Sándor mellszobra [Ercsi Ferenc és Nagy Ödön közös alkotása, 2000]
(Forrás: www.kozterkep.hu)

*

Erzsébet királyné mellszobra [Sallak Zoltán alkotása, 1910]

(A felvétel Erőss Vilmos: Csíkszereda emléktárgyai c. könyvéből származik.)

Erzsébet királyné szobrának oszlopfője

(Mihály Lilla – Adorjáni Zsolt PSÁI 2.A o.t. gyűjtése, 2019)

A vasútállomás melletti parkban állt az 1910-es években ez a mellszobor. Ledöntötték. A királyné szobrának ezután nyoma veszett. [2]

Az oszlopfő jelenleg a Mikó-vár melletti falumúzeum udvarán található.

„Valami misteriózus dicsfény födi az ő alakját, mintha régen, nagyon régen élt volna egy királyné, aki minket nagyon szeretett, aki értünk sokat tett. Hogy mit tett, nem bírjuk elemezni, történetkönyvek, okmányok, krónikák nem hirdetik világosan, de az érzésekben ott él és mint

bizonyosság él az a tudat, hogy ez a szent asszony örködött a nehéz órákban Magyarország fölött...” (Mikszáth Kálmán) [6]

*

Mikó Bálint mellszobra [Sárpátki Zoltán alkotása, 2011]

Püspökök és polgármester társaságában áll a főispán [lásd szómagyarázatot] a Gimnázium épülete előtt.

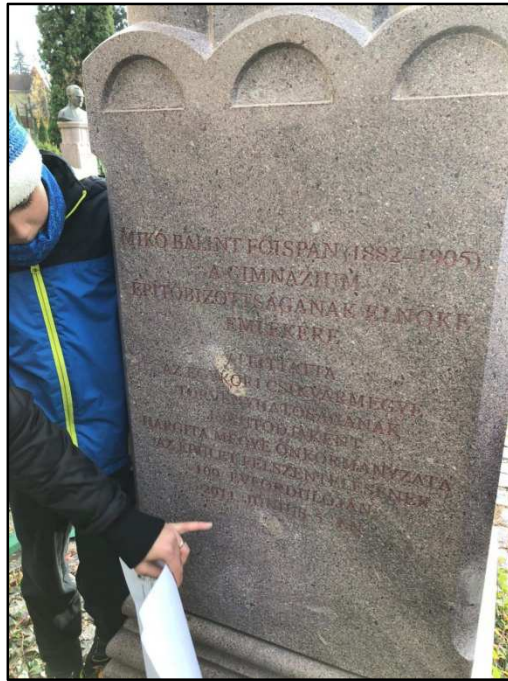
„Csík vármegyének harmadfél évtizeden át volt főispánja, a főrendiháznak örökös, kinevezett tagja, valóságos belső titkos tanácsos, több előkelő rendjel tulajdonosa és zsögödi nagybirtokos.

Áldott emlékű Ilka testvérével a zsögödi kúriában előkelő házat tartott, hol a Csíkban megforduló miniszterek, előkelőségek, művészek, írók, tanulmány vagy utazási kedvből átutazó idegenek minden időben előkelő fogadtatásra és barátságos vendéglátásra találtak.

Minden törvényhatósági közgyűlés napján a zsögödi kúriába ebédre volt hivatalos minden tag, hol vidám és komoly pohárköszöntők mellett az estéli órákig együtt maradt a sokszor százakra menő társaság.” [7]

„... bár főispáni fogat hivatalból állt rendelkezésére és mint birtokos embernek neki is volt kocsija-lova, mégis gyalog tette meg naponta – télen úgy, mint nyáron – az elég hosszú utat a megyeházáig. Így útközben alkalma nyílt bárkivel megbeszélnie annak ügyét-baját...” [8]

„A művészetek szeretete több ízben elvitte Bécsbe, Berlinbe, Münchenbe, Londonba, Párisba, Milanóba, Velencébe és Rómába. IX. Pius, XIII. Leó és X. Pius pápákat személyesen ismerte.” [9]

(Bene Dávid NIÁI 2.D o.t. felvétele, 2019)

*

Majláth Gusztáv Károly mellszobra [Bodó Levente alkotása, 1999]

Háta mögött Csíkszereda egyik legcsodálatosabb épülete, melyet Ő szentelt fel.

„Ámbátor nem volt e városnak sem szülöttje, sem lakosa, a fiú-iffjúság püspökeként hozzátartozott a városképhez. Fehérlovás fogatán, később pedig kávábarna, nyitott Chrysler-kocsijával gyakran tűnt fel itt; sötétszürke lódenkabátjával, jóságos, kerek, szemüveges arca felett a széles karimájú művészkalappal ismert alakja volt a városnak.

Több napra kiterjedő gyakori látogatásai főképpen a diákok gyóntatásával teltek el. Szemrevételezte a kiválóbb nagy-diákokat, kiket aztán személyesen ismert, számontartott, problémáikban részt vett, olykor még inkább, mint saját apjuk, irányítva őket a jellemes, férfias életre.” [8]

„A Csíksomlyóra vezető Szék útja közelében, az un. Nagymart nevű domboldalban 1909 és 1911 között felépített Gimnázium hathatós támogatói között találjuk Erdély akkori püspökét is. (...) ő tett javaslatot arra, hogy az iskolaépületet a városban kell megépíteni.” [3]

„Nyári látogatásai alkalmával naponta szokott fürdeni a zsögödi fürdő »Szentvér« nevű medencéjében, melyet igen nagyra értékelt.” [8]

(Bene Dávid NIÁI 2.D o.t. felvétele, 2019)

**Márton Áron mellszobra [Bodó Levente alkotása, 1997]
(Laczkó Réka – Bíró Kincső felvétele, 2019)**

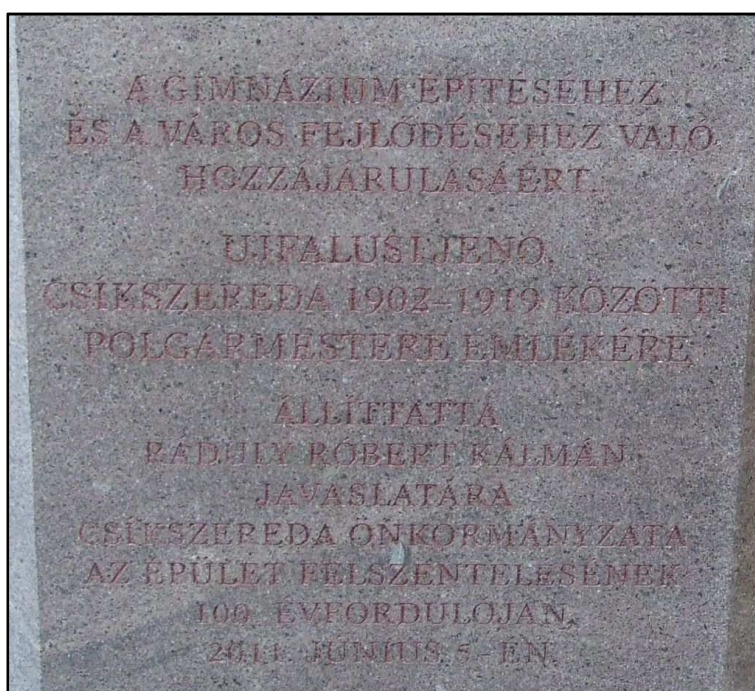
Márton Áron római-katolikus püspök középiskolai tanulmányait a Gimnáziumban végezte. Diák volt, midőn a Gimnázium Csíksomlyóról Csíkszeredába költözött.

Az 1997-ben felavatott szobor 2011-ben új talapzatra került. A zsögödi barna andezitből készült talapzat Dóczy András munkája. [2]

*

Újfalusi Jenő mellszobra [Bodó Levente alkotása, 2011]

A Nagymart nevű domboldalról nézi, hogy a kicsi város-palánt mivé fejlődött.

Kászonújfaluban született. Csíkszereda polgármestere volt. Ő indította el a várost a fejlődés útján. A görbe utcákat, amennyire lehetett, szabályozta, a kiálló házak egy részét levágatta, vaskézzel bontatta le a düledező kis házakat. [10]

Nevéhez fűződik a mai park és a széles utcák megnyitása, a város három főutcájának leaszfaltozása. A Gimnáziumot alapító építetők bizottságban ő képviselte a várost. Az Ő polgármestersége idején, 1911. február 11-én gyűlt ki először a villany Csíkszeredában. [10]

1920-ban Magyarországra költözött. „1965-ben, 86 éves korában visszajött látogatóba, megnézni, hogy a kicsi város-palánt mivé fejlődött?” [10]

Daczó András NIMK 4.A o.t. interjúja Daczó Katalin helytörténéssel Újfalusi Jenő szobrának történetéről (2019) itt hallgatható meg:

http://www.nagyimreiskola.ro/index.php?option=com_content&view=article&id=577:szobrokeml ekmuvek&catid=52:ipics-apacs&Itemid=85

*

Nagy Imre mellszobra [Vetró Artúr alkotása, 1973]

Nagy Imre mellszobra [Vetró Artúr alkotása, 1973]

Iskolánk parkjában, fák rejtekében áll Névadónk, a székely nép és táj művészeti megörökítőjének szobra.

Az eredeti gipsz-szobrot Nagy Imre jó barátja, Vetró Artúr készítette 1973-ban Kolozsváron, a Mester 80. életében. Ez a szobor ma a Nagy Imre Képtárban látható.

Az Iskola kertjében álló szobor kiöntéséhez szükséges 1 tonna bronzot az Iskola diákjai gyűjtötték össze 2 hét alatt 1998-ban!

„Kedves Nagy Imre-s diákok, akik akkor önzetlenül segítettek, s a szoboröntéshez szükséges bronzot összegyűjtöttétek! Köszönettel tartozunk Nektek. Ne feledjétek, Nélkületek nem biztos, hogy lett volna emlékmű.” (Szabó András) [11]

A Püspök Atya szobra és alkotója, Sárpátki Zoltán

(Daczó Katalin felvételei, 2016 – Daczó András NIMK 4.A o.t. gyűjtése, 2019)

Márton Áron szoborcsoport [Sárpáti Zoltán alkotása, 2016]
(Váncsa Ágota – Györgydeák Tímea NIÁI 4.A o.t. gyűjtése, 2019)

„... szobra itt áll Csíkszereda főterén. A rá legjellemzőbb mozdulattal. Védelmező, útra bocsátó gesztusa üzen minden magyarnak, hívőnek és nem hívőnek:

Menj, teremj sokszoros gyümölcsöt!

Légy bátor félelem nélkül élni!

Ne add a szíved gyűlöletre!

Őrizd a magad méltóságát és tiszteld a másét!

Légy hű a hazádhoz és a neked rendelt hivatáshoz!”

(Áder János köztársasági elnök) [12]

A szoborcsoport talapzatának déli oldalán olvasható felirat részlet a Püspök Atya 1944-ben a kolozsvári Szent Mihály-templomban, a papszentelés alkalmával elmondott szentbeszédéből:

„Az igazság védelmében és a szeretet szolgálatában az üldöztetés és börtön nem szégyen, hanem dicsőség.” [13]

Ünnepség a Domokos Pál Péter szobornál

(Daczó Katalin felvétele, 2002 – Daczó András NIMK 4.A o.t. gyűjtése, 2019)

A szobor ekkor még a kegytemplommal szemben állt.

Domokos Pál Péter szobra [Bodó Levente alkotása, 1998]

(Erőss Balázs NIÁI 2.D o.t. gyűjtése, 2019)

A szobor 2010 óta áll a csíksomlyói Szent István Kollégium előtt.

(Váncsa Ágota – Györgydeák Tímea NIÁI 4.A o.t. felvétele, 2019)

(Váncsa Ágota – Györgydeák Tímea NIÁI 4.A o.t. felvétele, 2019)

A csíksomlyói Szent István Kollégium előtt várja évről évre az Ezer Székely Leány Napjára összesereglődőket. Székelyharisnya, csizma, népviselet van rajta, mint hajdanán.

„Gyermekkórust szerveztem, minden általam ismert művet betanítottam a gyermekeknek, szőttesbálokat rendeztem, népművészeti kiállítást szerveztem, s mindezt az óráimon kívül. Visszaöltöztettem a leányokat a szőttes rokolyába, s megcsináltam az Ezer Székely Leány Napot is, együttműködve a tanítónővel, szürke apácákkal [Szociális Testvérek Társulata], ferencesekkel. A gyermekkórusommal bejártam a megyét.” [Domokos Pál Péter] [14]

A Székely Vándor mellszobra [Bodó Levente alkotása, 2016]

*

Csíkszeredai világháborús hősök emlékműve

[Bogós Ernő tervező – Pap Emil kőfaragó, Both István és Opra Géza segéd munkások alkotása, 2016]

(Orbán Márton – Fodor Patrik NIÁI 4.A o.t. felvétele, 2019)

(Bene Dávid NIÁI 2.D o.t. felvétele, 2019)

... obeliszkyszerű, négy és fél méter magas, sárgás színű homokkőből készített emlékmű. Oldalain feltüntették az I. és II. világháborúban elesett csíkszeredai katonák nevét illetve azok születési és elhalálozási éveit, valamint az elhalálozás helyszínét – amennyiben ezek ismertek.

„Az első világháborúban harminckilencen, a második világháborúban hatvanhatan áldozták életüket a hazáért, a családjáért, de az is lehet, hogy többen. Még most sem biztos, hogy teljes a névsor, a további kiegészítés szándékával hagytunk helyet az oszlopon.” (Ft. Dr. Darvas-Kozma József) [15]

*

Csíktaplocai világháborús hősök emlékműve [Dóczy András alkotása, 1995]

Az emlékművet a település lakói és Budakeszi testvértelepülés állíttatták. Az emlékművön 109 I. és II. világháborús hős neve valamint az 1958-ban kivégzett Orbán István neve olvasható. [2]

*

A Székely Hadosztály emlékműve

„Dicsérje ez a jel a végveszélyben is cselekvőképes hazaszeretetet!”
[Miholcsa József tervező – Zavaczki Walter Levente alkotása, 2016]

A csíksomlyói Fodor-ház udvarán, a Somlyó-patak partján álló alkotás az 1918 végén Erdély megvédésére létrehozott Székely Hadosztálynak állít emléket.

Az emlékmű három székely katonát ábrázol. A zászlós és a kürtös azért nem egész alakosak, mert a Székely Hadosztály katonáinak a hegyekben, sziklák között kellett rejtőzködniük. A hadosztály lőszerhiánnyal is küszködött. Minden lehetséges fegyverrel harcoltak és védték otthonukat. Ezért van fokos a középen álló katona kezében. A központi oszlopon egy fejét hátrafordító, koronás turulmadár látható, amint a székely harcosokra tekint. [2]

Csíksomlyói országzászló-talapat [Honvéd műszaki csapatok alkotása, 1940]

(Forrás: www.kozterkep.hu)

„[1940.] November hó 17-én bensőséges hazafias ünnep keretében röppent magasba az Országzászló Csíksomlyó községben is. A községnek az országzászlót az ott állomásozó honvédség adományozta (...) a művészi kiállítású oszloppal együtt...” [16]

A Kegyetemplom előtti parkban álló talapat az Ezer Székely Leány Találkozó gyülekezési helye volt a felvonulások betiltásáig. [2]

Az emlékmű a kommunizmust mondhatni sértetlenül átvészelte. [3] 2010 augusztusában eltűntették a föld felszínéről. [2] A talapatot 2016-ban újra felépítették, új építőanyagból, új helyszínen. [2]

Csíksomlyói országzászló-talapat [Tövissi Zsolt (tervező) alkotása, 2016]

Ipics-apacs éjjel...

(Orbán Márton – Fodor Patrik NIÁI 4.A o.t. felvétele, 2019)

...nappal

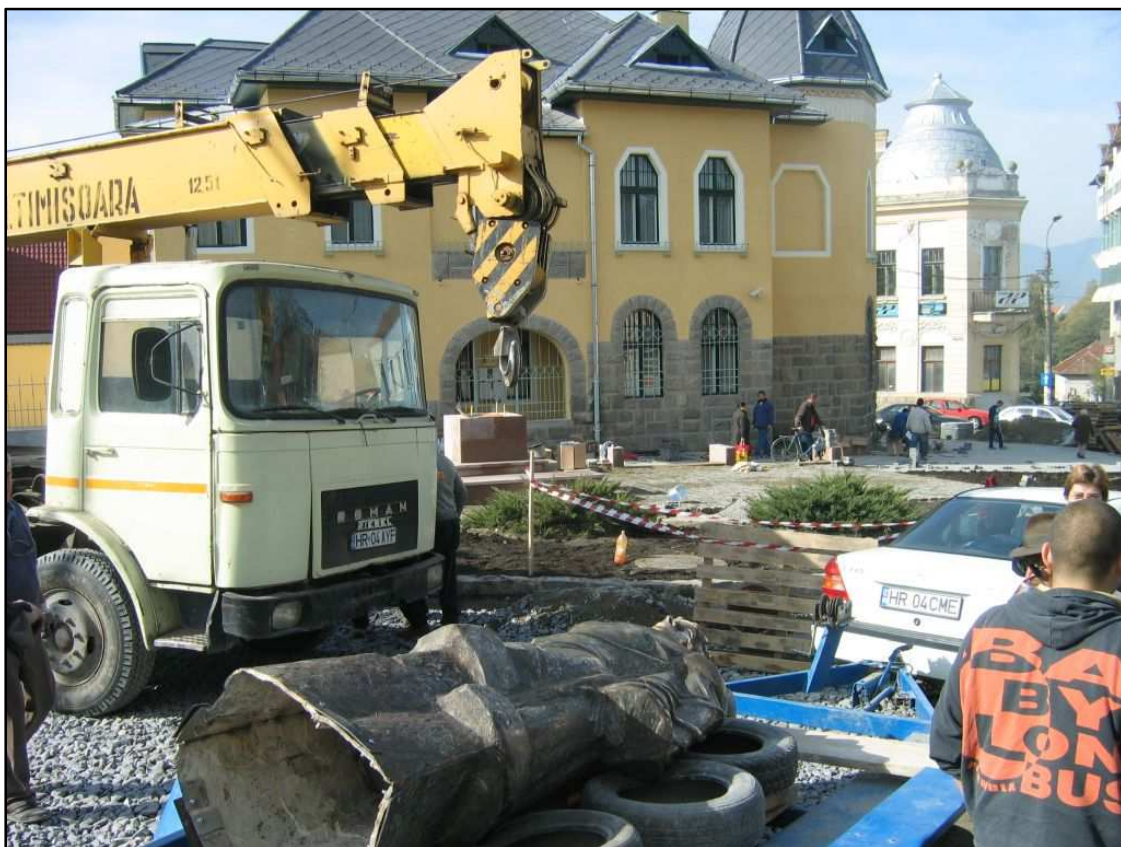
(Vánca Ágota – Györgydeák Tímea NIÁI 4.A o.t. felvétele, 2019)

*

A csodáról hírt vivő angyal és alkotója, Ercsei Ferenc

(Daczó Katalin felvétele, 2006 – Daczó András NIMK 4.A o.t. gyűjtése, 2019)

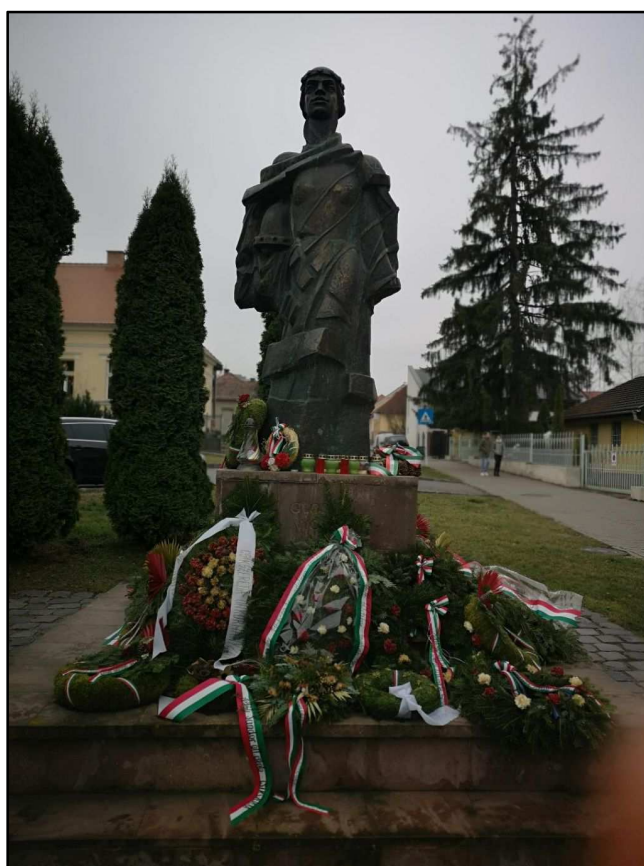
Az angyal érkezése I.

(Daczó Katalin felvétele, 2006 – Daczó András NIMK 4.A o.t. gyűjtése, 2019)

Az angyal érkezése II.

(Daczó Katalin felvétele, 2006 – Daczó András NIMK 4.A o.t. gyűjtése, 2019)

1956-os emlékmű / Gloria victis emlékmű [Ercsei Ferenc alkotása, 2006]

(Erőss Balázs NIÁI 2.D o.t. gyűjtése, 2019)

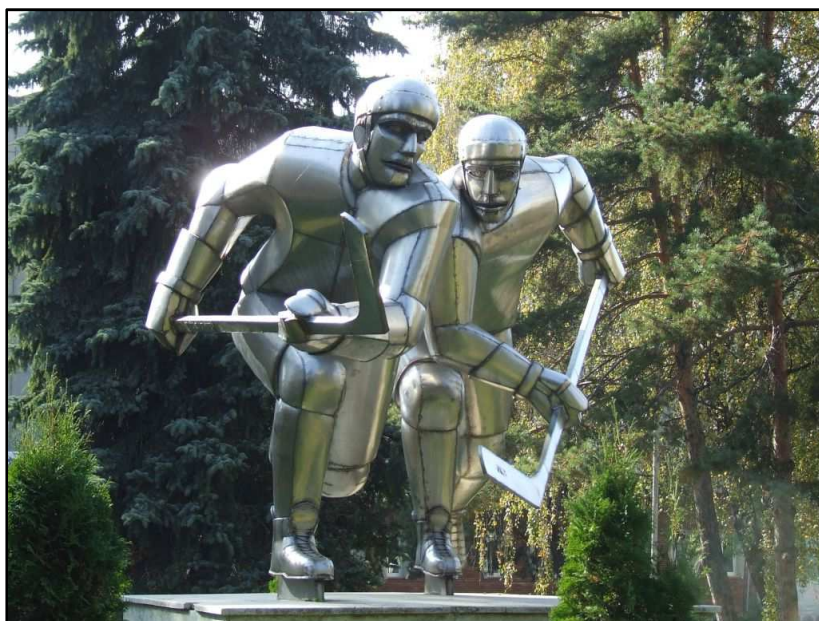
A csíkszeredai október 23-i megemlékezések színhelyén, az 1956-os téren áll a szobor. A csíki 1956-os meghurcoltaknak, áldozatoknak állít emléket.

Márai Sándor: Mennyből az angyal című versében szereplő, a csodáról hírt vivő angyal ihlette az alkotást: [17]

*„Angyal, vidd meg a hírt az égből,
Mindig új élet lesz a vérből.
Találkoztak ők már néhányszor
– A költő, a szamár, s a pásztor –
Az alomban, a jászol mellett,
Ha az Élet elevent ellett,
A Csodát most is ők vigyázzák,
Leheletükkel állnak strázsát,
Mert Csillag ég, hasad a hajnal,
Mondd meg nekik, –
mennyből az angyal.”*

A szobor talapzatába vésett Gloria victis felirat jelentése magyarul: Dicsőség a legyőzötteknek!

*

Jégkorongozók [Tőrös Gábor alkotása, 1979]

A Vákár Lajos Műjégpálya előtt álló Jégkorongozók szoborcsoport a csiki jégkorongozás első 50 évének állít emléket.

„Két háromméteres (...) alak, akik teljes erőbedobással űzik a korongot. Tekintetük előre mered, botjuk a korong után nyúl, ezüst korcsolyapengéik hasítják a levegőt. Olyan félelmetes bádogemberre emlékeztetnek, akik testén a forrasztások olyanok, mint olvadt fémet szállító kidagadó erek. (...) Amikor a nap megvilágítja alakjukat, a tükröződő fény bejárja a parkot.” [18]

Egyes feltételezések szerint a két összezsapó játékos figurája Vákár Lajost és Czáka Istvánt ábrázolja, akik fiatal emberekként többedmagukkal kezdeményezői voltak a csiki jégkorongozásnak. [19]

Városunk jégkorongcsapatának első hivatalos mérkőzésére 1931. január 4-én került sor.

*

Épül az Angyalos templom

(Daczó Katalin felvétele, 2002 – Daczó András NIMK 4.A o.t. gyűjtése, 2019)

Mihály, Gábor, Rafael és Uriel őrangyalok [Nagy Ödön és Koszti István Miklós alkotása, 2002]

A Millenniumi templom üvegkupolájának négy sarkán egy-egy angyal néz le az oltárra. A vörösrézből készült, 5,7 méter magas. egyenként 225 kg tömegű angyalszobrok Szent Mihály, Gábor, Rafael és Uriel főangyalokat ábrázolják. [3] Szent Mihály angyal van északon, Gábor angyal délen, Rafael keleten és Uriel nyugaton. [20]

„Először a szárnyakat lyukakkal akarták elkészíteni, hogy amikor a szél fúj, ne ütközzön meg bennük. Ezt nem találtam jónak, mert ha a szél olyan szögben talál fújni, akkor az angyalszárnyak sípolni kezdenek, és a környék lakói azt gondolnák, hogy megszólaltak a végítélet harsonái. Így az angyalok szárnyára réztollazat került, ez is megtöri a szél erejét.” (Ft. Dr. Darvas-Kozma József) [20]

*

Síremlék [Orbán Ferenc alkotása, 1999]

A síremlék a csíktaplocai sírkertben található.

Szómagyarázat

Főispán: A vármegye élén álló, a király által kinevezett, a király személyét (később az ország kormányát) képviselő tisztviselő.

Kronosztikon: A kronogramma egy olyan – általában latin nyelven íródott – mondat vagy felirat, amelyben a római számként azonosítható betűket (I, V, X, L, C, D, M továbbá Y=II, W=VV, U=V) római számokként összeadva egy számot, általában az adott szöveg által hivatkozott vagy azzal összefüggésben lévő évszámot kapunk eredményül. Az összeadandó betűket általában kiemelték, a szöveg többi részéhez képest megnagyobbították, megvastagították, kőbe vésett felirat esetén mélyebben vésve emelték ki vagy akár színezést alkalmaztak. A verses kronogrammát kronosztikonnak is nevezik. [21]

Források

- [1] Dr. Endes Miklós (1938): Csík-, Gyergyó-, Kászon-székek (Csík megye) földjének és népének története 1918-ig
- [2] Erőss Vilmos (2018): Csíkszereda emléktárgyai
- [3] Sántha Imre Géza – www.kozterkep.hu
- [4] <http://www.csiksomlyo.ro/index.php/a-kegyhely/a-barokk-templom/3-a-barokk-templom>
- [5] Hadi Lap – 3. sz. (1849. június 11.)
- [6] Mikszáth Kálmán: A királyné meghalt – Országos Hírlap 1898. szeptember 11.
- [7] Tivai Nagy Imre (2009): Emlékezés régi csíkiakról
- [8] Dr. Nagy András (1995): Városkép és ami hozzá tartozik
- [9] Kassai Lajos (1920): Az Erdélyi Róm. Kath. Státus Csíkszeredai Főgimnáziumának értesítője az 1919-20-ik tanévről
- [10] Daczó Katalin (2011): Dr. Újfalusi és Csíkszereda fényei – <https://szekelyhon.ro>
- [11] Szabó András (2011): „Diákbronzból” - Nagy Imre-szobor (20 éve Nagy Imre nyomdokán - A csíkszeredai Nagy Imre Általános Iskola emlékkönyve
- [12] Áder János köztársasági elnök beszéde Márton Áron szobrának avatásán Csíkszeredán – www.keh.hu
- [13] Marton József – Kuszálik Péter: Márton Áron egyik híres szentbeszéde – www.hargitakiado.ro
- [14] Visszaemlékezések: Domokos Pál Péter – www.visszaemlekezesek.hu
- [15] Emlékezzetek, küzdjetek és bízzatok – <https://morfondir.ro>
- [16] Csíki Lapok – LII. évf. 47. szám, 1940. november 24.
- [17] Befejeződött a csíki konzulátus felújítása. Ercsei Ferenc készítheti az 56-os emlékművet – itthon.transindex.ro
- [18] Fekete sisakban a Steaua 1. - <https://bodicsek.blog.hu>
- [19] Erdőn túli utazások – Csak a képre emlékezem – <https://csuhai.com>
- [20] A Millenniumi-templom hirdeti a székely jövődőt – <https://hargitanepe.eu>
- [21] <https://hu.wikipedia.org/wiki/Kronosztikon>

Az Ipics-apacs, Csíkszereda! honismereti játékot
a Kerekcseres Egyesület és a Nagy Imre Általános Iskola szervezi,
Csíkszereda Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala,
a Kerekcseres Egyesület
és a Nagy Imre Általános Iskola Szülői Közossége
támogatja.

*

Az itt bemutatott fényképek egy részét
csíkszeredai diákok gyűjtötték és osztották meg velünk
a IX. Ipics-apacs, Csíkszereda! honismereti játék során,
2019-ben.

Szerkesztette
és azokat a felvételeket, amelyek alatt nem szerepel a felvétel készítőjének/ beküldőjének a neve,
készítette:
Kerekes Szilárd, 2019.